

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobkyně **P. T.**, v řízení zastoupené Mgr. Marcelou Horákovou, advokátkou se sídlem Olomouc, Riegrova 12, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Olomouckého kraje** se sídlem Olomouc, Kosmonautů 10, o žalobě proti zásahu žalované spočívajícímu ve vykázání ze společného obydlí dne 22.2.2012,

t a k t o :

I. Určuje se, že zásah žalované vůči žalobkyni spočívající ve vykázání ze společného obydlí dne 22.2.2012, **byl nezákonný.**

II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 14.415,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Marcely Horákové, advokátky se sídlem Olomouc, Riegrova 12.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá ochrany před zásahem žalované učiněnému proti žalobkyni dne 22.2.2012 spočívajícímu ve vykázání žalobkyně ze společného obydlí na základě oznámení jejího manžela.

Namítá:

- 1) skutečnosti o prvním vzájemném oznámení, které podala 4.1.2012 žalobkyně proti svému manželovi;
- 2) že žalovaná při vykázání vycházela jen a pouze z tvrzení žalobkynina manžela z 25.1.2012, 21.2.2012 a 22.2.2012, že byl a je žalobkyní bit. Žalovaná ani nezjišťovala další skutečnosti, žalobkyni nevyslechla, neprovedla žádné svědecké výpovědi; nebylo tedy nijak prokázáno, že žalobkyně je násilná osoba, že své jednání (urážky a výhrůžky) opakuje a stupňuje, že je vznětlivá a nevypočitatelná, atd.;
- 3) že přestože podala proti vykázání obsáhlé námitky, tyto byly v jediné větě odmítnuty, aniž by toto rozhodnutí bylo jakkoli odůvodněno.

Žalobkyně doplnila žalobu podáním došlým soudu dne 14.8.2013, v němž popisuje svou verzi událostí od 4.1.2012 do vykázání a dále až do 19.4.2012. Navrhuje k důkazu svou účastnickou výpověď, fotografie týkající se žalobkyniných zranění po napadení manželem, lékařské zprávy ze dne 4.1.2012 a 14.3.2012, rozsudkem o určení výživného manželky, návrhem na rozvod, dohodou o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, úpravě práv a povinností společného bydlení a o vyživovací povinnosti pro dobu po rozvodu, potvrzením sociální pracovnice, předvoláním k jednání ve věci úpravy práv a povinností k nezl. N. T., jakož i záznamy o žalobkynině podání vysvětlení na Policii ČR ze dne 4.1.2012 a 14.3.2012.

Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvádí, že vůči žalobkyni postupovala v souladu se Závazným pokynem policejného prezidenta ze dne 23.12.2009 č. 166/2009, o provádění vykázání (dále jen „Závazný pokyn“). Na provádění vykázání se m.j. podílela i inspektorka, která byla k posuzování incidentů řádně proškolená. V posuzovaném případě byly naplněny podmínky opakování a dlouhodobosti, neboť první skutek byl oznámen již v lednu 2012, celkem byly oznámeny čtyři skutky. Fyzické napadení se stupňovalo, bylo častější a krutější, kdy došlo i k jasnému a nezpochybnitelnému rozdělení rolí – jakkoli první oznámení učinila žalobkyně, následující tři po sobě jdoucí oznámení učinil její manžel, který i uvedl, že pokud dal žalobkyni facku on, bylo to v sebeobraně. Byla naplněna i podmínka neveřejnosti, neboť k násilí docházelo ve společně obývaném bytě. Po žalobkyni nebylo 22.2.2012 požadováno při vykázání podání vysvětlení, když v tomto okamžiku dochází k realizaci toliko nezbytných úkonů, navíc byla

žalobkyně v daném okamžiku hysterická. Ve věci bylo provedeno šetření u sousedů. Dle manželova vyjádření žalobkyně vůči němu použila opakovaně hanlivé a urážlivé výrazy, t.j. slova debil, hajzl a že smrdí. Manžel rovněž uvedl, že je vznětlivá a nevypočitatelná, neboť při každé hádce vybuchne, začne po manželovi házet věcmi nebo jej jimi začne bít; manžel nikdy neví, co jej po návratu domů bude čekat.

Krajský soud již o věci rozhodoval rozsudkem ze dne 27.9.2012 č.j. 22 A 47/2012-60, který však byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2.5.2013 č.j. 6 As 62/2012-18. V něm Nejvyšší správní soud závazal zdejší soud závazným právním názorem, že jakkoli je předmět ochrany, respektive chráněné hodnoty dle § 44 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii“) a dle § 76b zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), shodný nemůže přitakat závěru krajského soudu o celkové obsahové totožnosti obou právních ustanovení, zejména totožnosti potřebné míry zjištění nežádoucího jednání násilné osoby. Míra zjištění či osvědčení hrozícího útoku je v obou případech rozdílná; v případě aplikace vykázání podle zákona o Policii (dále též „policejní vykázání“) je nižší, neboť je třeba osvědčit toliko existenci „důvodného předpokladu“ budoucího ohrožení chráněných hodnot, zatímco onen standard kladený na vykázání coby předběžné opatření podle občanského soudního řádu (dále též jen „soudní vykázání“) je vyšší, jelikož v takovém případě je třeba osvědčit přímo existenci ohrožení chráněných hodnot, nejen důvodný předpoklad onoho ohrožení. Policejní vykázání má především povahu faktického pokynu, nikoliv rozhodnutí; je příslušníky Policie nezřídkakdy prováděno v časové tísní, navíc v emotivně vypjaté situaci, kdy je třeba s ohledem na míru potenciálního nebezpečí jednat rychle, a přestože lze k vykázání vždy přikročit pouze na základě objektivních skutečností svědčících o pravděpodobnosti budoucího útoku, dostupný rozsah takových objektivních skutečností, které lze v konkrétní chvíli a situaci zjistit, může být do jisté míry omezený (aniž by však bylo rezignováno na splnění klíčového požadavku existence důvodného předpokladu budoucího útoku). Naopak k soudnímu vykázání dochází rozhodnutím soudu, který sice musí jednat rychle, avšak – není-li tu nebezpečí z prodlení – nikoliv v řádu hodin či dokonce minut, nýbrž do 48 hodin od podání návrhu na předběžné opatření (§ 75c odst. 2 o. s. ř.). Nadto i sama skutečnost, že soud rozhoduje vždy až na základě písemného návrhu na předběžné opatření, vyličujícího a shrnujícího všechny rozhodné skutečnosti, mu může poskytovat prostor

k zevrubnějšímu uvážení míry hrozícího nebezpečí ve srovnání s možnostmi příslušníků Policie ČR, kteří musí často jednat bezprostředně a v proměnlivé situaci. Provedení policejního vykázání se musí zakládat na objektivních skutečnostech vytvářejících důvodný předpoklad budoucího nežádoucího útoku násilné osoby vůči osobě ohrožené. Nemusí být vždy splněn požadavek na dlouhodobost a opakovanost útoků, a k vykázání tedy může být přikročeno třeba již při prvním útoku, který je ovšem obzvláště intenzivní. Policejní vykázání má preventivní povahu, jeho účelem je předejít (dalším) nebezpečným útokům násilné osoby vůči ohrožené

osobě; naopak se nejedná o veřejnoprávní sankci násilné osoby a pro zasahující policisty není určující, zda lze jednání násilné osoby hodnotit jako přestupek či dokonce trestný čin, a rovněž policisté na místě nemusí nutně přistoupit ani k zajištění násilné osoby podle § 26 odst. 1 zákona o Policii (byť dle okolností situace samozřejmě mohou). Lze vycházet z toho, že onen „důvodný předpoklad“ se musí opírat o konkrétní objektivní skutečnosti, svědčící v případě policejního vykázání o pravděpodobnosti budoucího útoku vykázané osoby. Provedení policejního vykázání se tak nemůže zakládat kupříkladu pouze na subjektivních informacích a výpovědích ohrožené osoby, které nejsou podloženy objektivními skutečnostmi; nicméně takovými objektivními skutečnostmi, které mohou sloužit jako rozumný podklad pro vykázání, mohou být například i viditelná zranění ohrožené osoby, výpovědi sousedů atd. V žádném případě po zasahujících policistech nelze vyžadovat, aby před přikročením k vykázání nabyli úplné jistoty, že pokud násilná osoba nebude vykázána, dopustí se nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti ohrožené osoby, neboť to by vedlo k naprosté neaplikovatelnosti institutu policejního vykázání. Na druhou stranu je třeba připomenout i to, že vykázání nejenže chrání ohroženou osobu a fundamentální hodnoty její osobnosti, ale zároveň znamená citelný zásah do soukromého a rodinného života, tj. do základních práv, vykázané osoby; proto k němu nemůže být přistupováno svévolně a bez jakéhokoli uvážení. Správní soud si musí učinit co nejúplnější představu o relevantních okolnostech vykázání, k čemuž zpravidla nebude stačit toliko obsah žaloby a písemné potvrzení o vykázání vyhotovované policistou při vykázání a předávané jak osobě ohrožené, tak osobě vykázané, které ze zákona nemusí obsahovat podrobné vylíčení skutečností odůvodňujících zákonnost daného zásahu. Začasté bude nutno provádět před soudem dokazování, včetně svědeckých výpovědí všech aktérů vykázání – zasahujících policistů, ohrožené osoby, vykázané osoby, nezúčastněné osoby přítomné vykázání – a případně i dalších osob. Rozhodující soud pak provedené vykázání musí hodnotit s ohledem na informace, kterými disponovali či mohli a měli disponovat zasahující policisté v době, kdy bylo třeba se rozhodnout, zda k policejnímu vykázání bude přikročeno, či ne. Rozhodnutí správního soudu o zákonnosti vykázání nemůže být ovlivněno jeho výhodou časového odstupu od samotného zásahu, nýbrž tento zásah musí být posouzen dle informací a skutečností, na jejichž základě policisté v daném případě jednali – s tím, že soud musí zvážit, zda tyto informace a skutečnosti poskytovaly v konkrétní situaci dostatečný objektivní podklad pro vykázání násilné osoby ze společného obydli. V rámci hodnocení jednání a možností policistů v dané konkrétní situaci je přitom třeba zohlednit například i to, zda policisté museli postupovat a konat v časové tísní či ne, zda si v době vykázání mohli bez nepřiměřených obtíží a časové prodlevy opatřit další relevantní (objektivní) informace, aniž by tím popřeli smysl institutu vykázání (tím, že by v mezidobí již k dalšímu útoku došlo), atd.

Krajský soud tedy znovu přezkoumal postup žalované na základě skutkového stavu zjištěného ke dni zásahu - 22.2.2012 [§ 87 odst. 1 věta za středníkem zák. č. 150/ 2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu spisového materiálu žalované a Magistrátu města Přerova soud zjistil, že co do vzájemných vztahů žalobkyně a jejího manžela byla žalovaná kontaktována poprvé dne 4.1.2012 žalobkyní, která oznámila, že ji manžel napadl dne 4.1.2012 v 16:00 hod. v jejich společném bytě. Dále následují oznámení manžela žalobkyně o útocích žalobkyně, k nimž mělo dojít 25.1.2012 okolo 15:30 hod., 26.1.2012 okolo 9:30 hod., 21.2.2012 v době od 15:00 do 15:20 a 22.2.2012 před 16:00 hod. Krom protokolů o podání vysvětlení sepsaných toliko s manželem žalobkyně (vč. otázek SARA) je obsahem spisového materiálu lékařská zpráva z 25.1.2012, podle které měl tohoto dne manžel žalobkyně hematom pod pravým okem, mnohočetné pohmožděniny s hematomy po celých zádech, podlitiny ve vlasaté části hlavy, škrábance na krku, krevní tlak 150/100. Veškerá shora uvedená oznámení žalobkyně a jejího manžela byla přestupkovým orgánem odložena, neboť nikdy v žádné z těchto věcí nebyl podán návrh na projednání přestupku. Před vykázáním bylo provedeno prověření u sousedů, kdy nikdo z dotázaných nikdy z bytu žalobkyně a jejího manžela neslyšel žádný křik ani hluk.

Krom shora uvedených důkazních návrhů žalobkyně neučinili účastníci ani na výslovný dotaz soudu u dnešního jednání žádné další návrhy na doplnění dokazování.

Podle § 44 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném k 22.2.2012 (dále jen „zákon o policii“), lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

Krajský soud se řídil kritérii, jak je pro posouzení věci vytýčil Nejvyšší správní soud ve svém kasačním rozhodnutí.

Krajský soud zdůrazňuje, že žalovaná při své úvaze provedené 22.2.2012 neměla k dispozici – krom vysvětlení ohrožené osoby (manžela žalobkyně) nic, co by nasvědčovalo pravděpodobnosti budoucího útoku žalobkyně. V únoru 2012 tu nebyla žádná lékařská zpráva o zdravotním stavu (zraněních) žalobkynina manžela, nebylo případně provedeno ohledání jeho zranění samotnými policisty, a jakkoli bylo provedeno prověření u sousedů, nikdo z dotázaných z bytu žalobkyně a jejího manžela neslyšel žádný křik ani hluk.

Zprávy o zraněních manžela žalobkyně z 25.1.2012 přitom považuje krajský soud pro závěry žalované za nedostačující, kdy se jedná o zprávy 28 dnů staré, které svědčí o událostech nikoli bezprostředně předcházejících úkonu žalované (vykázání).

Krom vysvětlení manžela žalobkyně tak neměla žalovaná při své úvaze k dispozici zhola žádné poznatky o tom, že by manželu žalobkyně hrozilo napadení z žalobkyniny strany. Důvodnost obavy žalobkynina manžela z napadení žalobkyní tak nebyla žalovanou nikterak verifikována, tzn. nebyly tu (krom bezmála měsíc starých, v situaci, kdy po tuto dobu bez jakýchkoli oznámení spolu žalobkyně a její manžel sdíleli jeden byt) žádné konkrétní objektivní skutečnosti (řádně zjištěná zranění manžela žalobkyně, pozitivní zjištění z prošetření u sousedů, apod.), svědčící o pravděpodobnosti budoucího útoku žalobkyně.

Krajský soud proto podle § 87 odst. 2 s.ř.s. určil, že shora specifikovaný zásah žalované vůči žalobkyni byl nezákonný.

Pro úplnost soud dodává, že důkazní návrhy žalobkyně neprovedl, když tyto nikterak nemohou objasnit skutkový stav rozhodný pro posouzení věci – zda právě v den 22.2.2002 tu měla žalovaná informace a skutečnosti poskytující v konkrétní situaci dostatečný objektivní podklad pro vykázání žalobkyně ze společného obydlí

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně byla v řízení plně procesně úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla usnesením ze dne 3.5.2012 č.j. 22 A 47/2012-31 osvobozena od soudních poplatků v plném rozsahu, proto její náklady představují jen účelně vynaložené náklady zastoupení advokátem:

α)	odměna advokáta ve výši 2.100,- Kč bez DPH / úkon, při poskytnutí těchto úkonů právní služby:	§ 7 bod 5, § 9 odst. 3 písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění do 31.12.2012	6.300,00 Kč
β)	odměna advokáta ve výši 3.100,- Kč bez DPH / úkon, při poskytnutí těchto úkonů právní služby:	§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění od 1.1.2013	3.100,00 Kč
γ)	paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300,- Kč bez DPH / úkon při poskytnutí úkonů právní služby uvedených pod písm. α) – β)	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.	1.200,00 Kč
δ)	cestovné advokáta k soudu a zpět, při použití osobního automobilu, ujetí 198 km, základní náhradě 3,60 Kč/km, spotřebě 8,4 l Naturalu 95 / 100 km, ceně paliva 36,10 Kč/l	§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., § 1 písm. b), § 4 písm. a) vyhl. č. 472/2012 Sb.	712,80 Kč 600,42 Kč
ε)	DPH 21% z částek uvedených pod písm. α) - δ)	§ 57 odst. 2 s.ř.s.	2.501,78 Kč
Celkem			14.415,00 Kč

*) odstranění vad žaloby ze dne 21.6.2012 soud nepokládá za účelně vynaložené náklady, když žalobkyni – zastoupené v řízení advokátem – nic nebránilo podat žalobu již v době zahájení řízení (2.4.2012) bez vad, které by bylo třeba odstraňovat

Soud proto uložil žalované zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení shora uvedenou částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 o.s.ř. k rukám advokátky, která žalobkyni v řízení zastupovala. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 3. října 2013

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu